

Obvezni elementi predloga za razglasitev nepremičnega kulturnega spomenika

Obrazec mora biti izpolnjen posebej za vsako enoto dediščine, ki je predlagana za razglasitev za kulturni spomenik.
Če je za predlog razglasitve izdelan elaborat razglasitve, mora biti ta obrazec njegov sestavni del.

Datum: september 2017

I. VRSTA SPOMENIKA

- spomenik lokalnega pomena **N05 »Spominski objekti in kraji«**
 spomenik državnega pomena

II. ENOTA DEDIŠČINE

EŠD: 27784

Ime enote: Piran - Pokopališče

III. OBSEG RAZGLASITVE

- posamezni spomenik
 spomeniško območje
 razglasitev na podlagi sporazuma
 enotno zavarovanje spomenika in narave

IV. OPIS ENOTE

Kratek opis enote dediščine in predvsem njenih značilnosti.

Pokopališče leži izven zgodovinskega mestnega jedra, ki ga obdaja obzidje, v njegovi bližini na vrhu vzpetine in ob glavni stari cesti, ki je vodila iz zaledja v Piran. Ureditev pokopališča se je nadaljevala v prvem desetletju 19. stoletja, dela pa so bila zaključena po projektu lokalnega gradbenika Pietra Gregorettija leta 1812, ko je bil prostor urejen za pokop. Osrednji del pokopališča na današnji lokaciji sodi med najstarejša mestna pokopališča na Obali. Po pol stoletja je že bilo treba piransko pokopališče razširiti. Dela so potekala po načrtih arhitekta Giuseppa Mosa, ki je izdelal načrte za vhodni objekt z mrlškimi vežicami in stanovanjem za čuvaja ter pokopališko cerkev sv. Mohorja in Fortunata. Razširjeno pokopališče je bilo dokončano leta 1862, ko ga je posvetil tržaški škof Jernej Legat. Za shranjevanje kosti iz prekopenih grobov je bila leta 1939 zgrajena kostnica, imenovana »Ossario di Pirano«. Iz knjige »Registro dell'ossario« je razvidno, da so jo uporabljali do leta 1963.

Stavbe pokopališča predstavljajo slogovno enotno arhitekturo, ki jo označuje obdobje neogotike. Z bogato neogotsko arhitekturno členitvijo, dekoracijo in zanjo značilno barvno shemo ter izborom materiala predstavljajo pokopališki objekti izjemen kompleks, ki je na slovenskem ozemlju redkost. Pokopališče odlikuje tlorisna zasnova s poudarjeno osjo in osrednjim sklopom stavb ter grobov, s

komunikacijami med grobovi ter hortikulturno ureditvijo prostora. Pokopališče vsebuje izjemne posamezne grobove, ki jih odlikujejo značilni tipi grobov in nagrobnih spomenikov, katerih avtorji so večinoma neznani razen nekaterih, ki predstavljajo na lokalnem področju pomembne gradbenike ter druge mojstre in umetnike. Pokopališče omejuje obodni kamniti zid, ki je prav tako sestavni del varovanega spomenika. K varovanemu delu pokopališča sodi tudi prostor, ki je namenjen lapidariju, kjer so leta 2009 zgradili nadstrešnico, z namenom hrambe nagrobnih spomenikov in njihovih delov, ki so bili odstranjeni z grobov.

V. VREDNOTE, KI UTEMELJUJEJO RAZGLASITEV ZA KULTURNI SPOMENIK

Na kratko (v obliki alinej) opišite vrednote in vrednosti, ki utemeljujejo razglasitev za kulturni spomenik. Vrednote in vrednosti opišite v povezavi z varovanimi sestavinami spomenika (glej poglavje VI.).

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev, bodo sestavni del odloka in bodo objavljene v aktu o razglasitvi.

Pri opredelitvi vrednot upoštevajte:

- lokacijo,
- starost,
- obliko, oblikovanje, strukturo, vzorec,
- gradiva, avtentičnost materialov,
- način izdelave, gradnje ipd.
- namembnost (primarna, sedanja), uporabo,
- kontekst (časovni, prostorski),
- dele, detajle,
- simbole, pomene, asociacije,
- vire, informacije,
- znanstveni potencial,
- drugo.

Morebitna daljša utemeljitev vrednotenja sodi v elaborat razglasitve.

- avtentičnost lokacije in tlorisne zasnove pokopališča;
- fizična pojavnost pokopališča;
 - historicistično arhitekturno oblikovanje vhodnega objekta in pokopališke cerkve;
 - avtentičnost arhitekture, nagrobne plastike, grobov in prostorske zasnove z vsemi elementi, vključno s hortikulturno ureditvijo;
 - materialna avtentičnost historicistične arhitekture, kostnice, obodnega zidu in komunikacij med posameznimi sklopi grobov, vključno s stopnišči;
 - primarna namembnost objektov, ki so sestavine pokopališča;
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos spomenika v prostoru
- raziskovanje na kulturnem, umetnostnem, sociološkem in etnološkem področju;
- vključitev v turistično ponudbo;

VI. VAROVANE SESTAVINE SPOMENIKA

Naštejte varovane sestavine spomenika (objekti, deli objektov, zunanje površine, namembnost ipd.). Varovane sestavine spomenika morajo biti opisane na način, ki jasno opredeljuje, kaj je ožji predmet varstva. Varovane sestavine so sestavni del odloka in bodo objavljene v aktu o razglasitvi. Za varovane sestavine spomenika mora biti v poglavju IX. natančno določen varstveni režim.

Pokopališče sestavljajo sledeče varovane sestavine:

- vhodni objekt z mrliško vežico in pomožnimi prostori;
- cerkev sv. Mohorja in Fortunata;
- grobnica-kapela družine de Castro;
- grobnice in nagrobni spomeniki (stari 50 let in več);
- kostnica;
- obodni zid pokopališča z vsemi kovinskimi vrati, z vhodnim stopniščem in ograjo ter vsi prehodi in vsa stopnišča;

- prostor za lapidarij, kjer so ohranjeni različni sestavni elementi opuščenih starejših grobov

VII. OBSEG IN PODATKI O LASTNIKIH

VII.1. Spomenik

Spomenik mora biti zarisan na kartah in določen s seznamom vseh parcel in stavb, ki jih obsega.

Za vsako parcelo, ki v celoti ali delno leži v območju spomenika, navedite parcelno številko, katastrsko občino in obseg parcele (cela ali del). V primeru, da gre za del parcele, je treba položaj oziroma prostorske meje spomenika ali zavarovanega območja natančno opisati, glej 111. člen Zakona o zemljiški knjigi (ZZK-1; Ur. l. RS, št. 58/03, 37/08-ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11).

Kadar razglašamo stavbe, navedite tudi številka stavbe iz registra nepremičnin, ki ga vodi GURS.

Za vsako parcelo vpišite tudi podatke o lastniku. Če je za seznanitev lastnikov predvidena javna obravnava ali če bo lastnike z razglasitvijo seznanjala občina, podatki o lastnikih niso potrebni (stolpec "lastnik" lahko odstranite).

katastrska občina	parcelna številka	številka stavbe	zaznamba v ZK (da / ne)		lastnik
			parcela	stavba	
2630 Piran	12 (del)				Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran
2630 Piran	13				Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran
2630 Piran	14	260			Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran
2630 Piran	15	307			Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran
2630 Piran	51/2 (del)				Občina Piran, Tartinijev trg 2, 6330 Piran

VII.2. Vplivno območje

Vplivno območje, kadar je to določeno zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika, mora biti zarisano na kartah in določeno s seznamom parcel. Vplivno območje ne more biti določeno samo opisno niti se ne more sklicevati na drugo enoto dediščine.

Za vsako parcelo, ki v celoti ali delno leži v vplivnem območju spomenika, navedite parcelno številko, katastrsko občino in obseg parcele (cela ali del). V primeru, da gre za del parcele, je treba položaj oziroma prostorske meje spomenika ali zavarovanega območja natančno opisati (glej 111. člen ZZK-1). Dele parcele opišite samo, če bo na tej parceli predvideno uveljavljanje predkupne pravice. Podatke o lastniku izpolnite le za parcele, za katere je predvideno uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju. Če je predvidena javna obravnava ali če bo lastnike z razglasitvijo seznanjala občina, podatki o lastnikih niso potrebni. Lastnike parcel, na katerih bo država ali lokalna skupnost uveljavljala predkupno pravico, je treba seznaniti s predlogom razglasitve. V stolpec predkupna vpišite "da" pri parcelah, kjer predlagate uveljavljanje predkupne pravice države ali lokalne skupnosti. Če uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju ni predvideno, lahko stolpca "lastnik" in "predkupna" odstranite.

Posameznih stavb v vplivnem območju ni treba opisovati in navajati njihovih števil iz registra nepremičnin, ki ga vodi GURS.

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	lastnik	predkupna

VII.3. Utemeljitev določitve in obsega vplivnega območja

Utemeljitev mora jasno opredeliti, zakaj je določitev vplivnega območja potrebna in kako bo vplivno območje zagotovilo prostorsko celovitost spomenika.

Spomenik nima vplivnega območja.

VIII. PREMIČNINE, KI SO SESTAVNI DEL SPOMENIKA

Zakon določa, da mora akt o razglasitvi obsegati tudi podatke o inventarni knjigi premičnin, ki so sestavni del spomenika, in pristojni organizaciji, če se skupaj z nepremičnim spomenikom razglašajo tudi premičnine, ki so njegov sestavni del. Inventarno knjigo premičnin praviloma izdela pristojna organizacija za varstvo premične dediščine.

Za premičnine, trajno pritrjene v spomenik (npr. oltarji, lestenci, klopi, ...), inventarna knjiga premičnin ni potrebna. Pritrjene premičnine morajo biti opredeljene med varovanimi sestavinami spomenika.

- Spomenik nima premičnin, ki so njegov sestavni del.
- Premičnine, ki se razglašajo skupaj s spomenikom, so vpisane v inventarno knjigo.
- Inventarna knjiga je priloga predloga za razglasitev.
 - Inventarno knjigo hrani:
- Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost izdelave inventarne knjige premičnin, ki so sestavni del spomenika, in sicer najkasneje v roku _____ od sprejetja akta o razglasitvi.

Opis premičnin oziroma morebitna pojasnila glede premičnin:

Pristojna organizacija:

Navedite pristojno organizacijo za varstvo premične dediščine (pristojni državni oziroma pooblaščen muzej ali Narodna in univerzitetna knjižnica).

Dogovor o izdelavi inventarne knjige:

Če inventarna knjiga premičnin, ki so sestavni del spomenika, še ni izdelana, se mora Zavod dogovoriti s pristojno organizacijo, da bo v zgoraj navedenem roku izdelala inventarno knjigo. Povzemite dogovore s pristojno organizacijo (datumi, dokumenti, osebe).

IX. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA SPOMENIKA

Opis varstvenega režima spomenika. Varstveni režim mora biti naveden za celoto in za vsako njegovo varovano sestavino. Če gre za sestavljen spomenik ali spomeniško območje, mora biti nedvoumno opredeljeno, na kateri del celote se posamezen, konkretiziran varstveni režim nanaša.

Za spomenik velja splošni varstveni režim, ki določa:

- Ohraniti in vzdrževati je potrebno podobo pokopališča v širši okolici, njegov simbolni pomen, urbanistično razmerje do naselbine, prostorsko zasnovu in tlorisno kompozicijo, tlake, tlorisne in višinske gabarite celote in posameznih delov ter grobnih polj, stavbne in druge okrasne elemente arhitekture, vse stare komunikacije (vhodi, prehodi, povezave, stopnice) ter obodni zid z vhodnim objektom/mrliško vežico in pomožnimi prostori, pokopališko cerkev, kostnico ter vsa stopnišča in kovinska vrata na SV delu.

- Ohraniti je treba arhitekturno krajinsko kompozicijo pokopališča, vključno z značilnim parkovnim zelenjem.
- Ohraniti je treba namenski prostor ob SV robu starejšega dela pokopališča (del parc. št. 51/2 k.o. Piran) za lapidarij, kjer je bil konec prvega desetletja 21. stol. zgrajen nadstrešek za varno čuvanje kamnitih in kovinskih delov iz starejših grobnih parcel, ki so zamenjale najemnika (stebrički, nagrobne plošče, ograje...) ter vsi nagrobni spomeniki iz že pred leti opuščeni grobnih parcel, ki so bile oddane novim najemnikom, ki so te spomenike odstranili.
- Potrebno je strokovno vzdrževanje in obnavljanje po načelu ohranjanja oblike, lege, materiala, strukture in barvne podobe vseh neokrnjenih prvin arhitekture vhodnega objekta/mrliške vežice, pokopališke cerkve in kostnice, kar pomeni sanacijo vseh ogroženih in propadajočih elementov oziroma rekonstrukcijo le-teh in strokovno prenovu z obstoječo namembnostjo.
- Potrebno je strokovno vzdrževanje varovanih nagrobnih spomenikov in pokopališkega zidu.
- Omogočanje strokovne premestitve zaščitenih elementov oz. starejših kamnitih nagrobnikov, plošč in litoželeznih križev v lapidarij ali na drugo primerno mesto v starem delu pokopališča v skladu s strokovno presojo ZVKDS.
- Zunanjščina vhodnega objekta/mrliške vežice v starem delu pokopališča se ohrani v originalni podobi in originalnih gabaritih. Možne so funkcionalne spremembe notranjih prostorov.
- Novogradnje za potrebe samega pokopališča so možne ob zunanji (vzhodni) strani obodnega zidu starega dela, na način, da se ne uniči samega obodnega zidu.
- Zaradi varovanja pojavnosti pokopališča v prostoru lahko višina slemena novih objektov sega le do kapi obstoječe vhodne vežice.
- Ureditev mora zaradi celovitosti vsebine čim bolj upoštevati načelo simetrije oz. uravnoteženosti oblikovanja. Oblikovanje arhitekture mora biti umeščena v prostor čim bolj nevsiljivo zaradi varovanja dominantnosti starega pokopališča.
- Grobnice in nagrobni spomeniki, starejši od 50 let, se glede na zgodovinske, memorialne ali umetnostnozgodovinske vrednote vključno z elementi, ki dokazujejo avtohtonost italijanske narodnosti na narodnostno mešanem območju ter pomembnost v smislu ohranjanja temeljne zgodovinske tlorisne zasnove varujejo po posebnih varstvenih režimih točno opredeljenih za vsako posamezno grobno parcelo v upravljavskem načrtu in pokopališkem redu, ki veljajo ne glede na to, ali so grobni prostori trenutno v najemu ali brez najemnika.
- Posebni režim za grobnice in spomenike vidnih in znanih osebnosti, ki so mlajši od 50 let, določa Občina Piran.
- Odpiranje grobov in grobnic predhodnih lastnikov, ki jih ni več, mora potekati ob prisotnosti arheologa-konservatorja ZVKDS.
- Za vsak poseg in vzdrževanje si mora lastnik, upravljavec in najemnik pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje ZVKDS, OE Piran.

Posebni varstveni režim za celoto:

- ohraniti je potrebno avtentično podobo pokopališča;
- ohraniti je treba prostorsko zasnovo in tlorisno kompozicijo, vključno s sestavinami in komunikacijami (vhodi, prehodi, povezave, stopnice);
- na ploščadi pred vhodnim objektom in okoli pokopališke cerkve ni dovoljeno posaditi zelenja večjih dimenzij (vključno s cipresami), ker bi zakrivalo njihovo arhitekturo in veduto pokopališča;
- ohraniti je treba simbolni pomen pokopališča;
- ohraniti je treba tlorisne in višinske gabarite celote in posameznih delov ter grobnih polj;
- nove stavbe za potrebe pokopališča je možno postaviti ob zunanji vzhodni strani obodnega zidu starega dela, s tem da se ga ne uniči;
- oblikovanje nove stavbe zaradi dominantnega pomena pokopališča v prostoru ne sme preglasiti arhitekture pokopališča;
- pri umestitvi novih grobov znotraj varovanega območja so dovoljeni posegi, ki upoštevajo avtentičnost v materialih (bel istrski kamen, beton, terrazzo) in obdelavi kot je tudi treba upoštevati značilno tipologijo grobov piranskega pokopališča;
- vrtnoarhitekturno ureditev pokopališča je treba ohraniti v konceptu historične zasaditve;
- dostop javnosti je mogoč v meri, ki ne ogroža spomeniških lastnosti in varovanja spomenika in njegovih posameznih sestavin in ne ogroža obstoječe namembnosti.

Posebni varstveni režim za stavbe (vhodni objekt/mrliška vežica, pokopališka cerkev sv. Mohorja in Fortunata, kostnica) stavbne in druge okrasne elemente arhitekture, vse stare komunikacije ter obodni zid z vhodnim, območje lapidarija z ohranjenimi starimi nagrobnimi ploščami in spomeniki ter stopnišče in kovinsko ograjo na SV delu:

- ohraniti je treba tlorisni in višinski gabarit;
- ohraniti gradivo (gradbeni material) in konstrukcijsko zasnovo;
- ohraniti oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, obliko in naklon strešin, kritino, barve fasad, fasadne detajle, ..);
- ohraniti oblikovanje ostenja notranjsčine cerkve, vhodne veže, vhodnega objekta/mrliške vežice in kostnice;
- stare nagrobne plošče, spomenike in druge elemente na območju lapidarija je treba ohraniti in prezentirati.

Posebni varstveni režim za grobove in nagrobne spomenike:

I. Varstveni režim, ki ga je potrebno upoštevati za:

- grobnice in nagrobne spomenike posebne umetnostnozgodovinske vrednosti, ki so obenem tudi najstarejša tovrstna obeležja na piranskem pokopališču;
- grobnice in nagrobne spomenike starih piranskih družin, grobove vidnih osebnosti, ki so pripomogle razvoju mesta skozi stoletja na družbenem, kulturnem, političnem, duhovnem ali šolskem področju;
- spomenike, grobišča in grobove padlih v NOB, v drugih vojnah in pripadnikov drugih vojskah;

Režim varovanja:

- nagrobni spomeniki in plošče, vključno s starejšimi grobnimi elementi, ki imajo varovane vrednote (kamniti stebrički, starejše slike, kovinske ograje in verige) se varujejo v celoti, neokrnjenosti in izvornosti;
- cilj vsakega posega mora biti ohranitev in prezentacija spomenika.

Tako grobnico ali grobno parcelo se lahko odda novemu najemniku s tem, da mora le-ta skrbeti tudi za morebitno sanacijo starega spomenika, ki se mora ohraniti na prvotni lokaciji. Novemu najemniku se dovoli postaviti novo, manjšo napisno ploščo, pred tem pa mora pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje ZVKDS, OE Piran, glede velikosti in lokacije postavitve nove table.

II. Varstveni režim, ki ga je potrebno upoštevati za:

- starejše nagrobne spomenike in plošče, ki dokazujejo avtohtonost italijanske narodnosti na narodnostno mešanem območju;
- grobnice in grobne parcele, ki so pomembne v smislu ohranjanja temeljne zgodovinske tlorisne zasnove ali izpričujejo tipološki razvoj nagrobnikov in grobnih polj.

Režim varovanja:

- nagrobni spomeniki in plošče, vključno s starejšimi grobnimi elementi, ki imajo varovane vrednote (kamniti stebrički, starejše slike, kovinske ograje in verige), se varujejo v celoti, neokrnjenosti in izvornosti;
- cilj vsakega posega mora biti ohranitev in prezentacija spomenika.

Tako grobnico ali grobno parcelo se lahko odda novemu najemniku s tem, da mora le-ta skrbeti tudi za morebitno sanacijo starega spomenika ali plošče, ki mora biti ohranjen na prvotni lokaciji, vključno s starejšimi grobnimi elementi, ki imajo varovane vrednote (kamniti stebrički, starejše slike, kovinske ograje in verige). Nove napisne plošče ni dovoljeno postaviti na stari nagrobni spomenik, temveč le nasloniti na zid ob strani, ali pa na vodoravni zeleni površini tako, da bosta stari spomenik ali plošča vidni v celoti. Za vsak poseg je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje ZVKDS, OE Piran.

III. Varstveni režim, ki ga je potrebno upoštevati za:

- starejše napisne plošče, brez posebnih umetnostnozgodovinskih vrednot in manjše nagrobne spomenike, ki tipološko izstopajo po oblikovanju ali materialu, ali pa se na obstoječi grobni parceli še nahajajo starejši grobni elementi, ki imajo varovane vrednote (kamniti stebrički, starejše slike, kovinske ograje in verige).

Režim varovanja:

- plošče, nagrobni spomeniki in grobni elementi se varujejo v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti;
- cilj vsakega posega mora biti ohranitev in prezentacija spomenika.

Na željo novega najemnika grobne parcele se lahko plošče ali manjši nagrobni spomeniki odstranijo in nepoškodovani prenesejo v za to določen prostor – lapidarij. Elementi z varovanimi vrednotami morajo ostati na obstoječi lokaciji.

Posebni varstveni režim za spomenike hranjene v prostoru namenjenem lapidariju in ob zunanji strani vzhodnega obodnega zida starega dela pokopališča, ki ga je potrebno upoštevati za::

- plošče, nagrobne spomenike in starejše grobne elemente, ki imajo varovane vrednote (kamniti stebrički, starejše slike, kovinske ograje in verige) se varujejo v celoti, neokrnjenosti in izvirnosti;
- cilj vsakega posega mora biti ohranitev in prezentacija spomenika.

Režim varovanja:

- Sanacija, obnova, premestitev ali odstranitev varovanega nagrobnega spomenika, plošče in drugih elementov ni možna brez pridobljenih kulturnovarstvenih pogojev in na njihovi podlagi kulturnovarstvenega soglasja ZVKDS, OE Piran.

Starejši nagrobni spomeniki, ki so danes shranjeni ob robu parc. št. 51/2 k.o. Piran, so predvideni kot umetniško-zgodovinska dopolnitev oziroma kot zgodovinski-umetnostni spomin na stara piranska družinska imena, pogrebne in družbene navade v prejšnjih stoletjih ter lingvistično dediščino.

Posebni varstveni režim za vrtnoarhitekturno ureditev:

- vrtno arhitekturno ureditev na pokopališču je potrebno ohraniti, v slučaju odstranitve pa upoštevati koncept dosedanje zasaditve;
- dovoljena oziroma potrebna je le odstranitev palm ali visokega grmičevja s samega grobnega prostora, če rastlinje zakriva zaščiteni nagrobni spomenik ali je nevarno za obstoj samega spomenika.

Odstranitev osušenih oziroma bolnih cipres je potrebno nadomestiti z novimi zasaditvami cipres, kjer je to možno in smotno glede na bližino grobnih parcel in kjer ne vpliva na strukturo posamezne grobnice.

V območju spomenika so dovoljeni le posegi in razvojne usmeritve, ki ne ogrožajo spomeniških lastnosti kulturnega in zgodovinskega spomenika. Dovoljeni so strokovni in drugi posegi ter vzdrževalna dela, ki so namenjeni bodisi raziskavam bodisi izboljšavi estetskega in vizualnega stanja spomenika ter njegove javne uporabnosti.

Druge spremembe v prostoru so možne le glede na naravo in vrednost kulturne in zgodovinske dediščine, kot je to opredeljeno v varstvenem režimu. Vsaka trajna sprememba prostora v širšem območju spomenika in njegovi okolici mora biti poprej strokovno verificirana in je zanjo treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje ZVKDS, OE Piran. Spomenik se ureja s posebnim načrtom ureditve. Spomenik ima pietetno funkcijo, njegova raba mora zaradi tega ohraniti svojo avtentičnost in simbolno ime.

Smernice za razvoj

- Lastnik mora zagotoviti redna sredstva za vzdrževanje celotnega spomenika lokalnega pomena, še posebej za obnovo zaščitenih elementov ter za namestitev starih, najbolj vrednih nagrobnih plošč

- in spomenikov iz morebitno zapuščenih grobov na poseben, za ta namen prirejen prostor – lapidarij, ali na drugo primerno mesto znotraj samega starejšega dela pokopališča.
- Za učinkovito zaščito varovanih elementov je potrebno dopolniti občinski odlok o pokopališkem redu in upravljavski načrt ter izpostaviti v sami najemni pogodbi obveznosti najemnika do starega nagrobnega spomenika ali plošče, ki se nahaja na grobni parceli, ki je predmet najemne pogodbe ter varstveni režim, ki velja za posamezno grobno parcelo in ki je sestavni del upravljaljskega načrta in pokopališkega reda.
 - Vsakih 10 (deset) let je treba stanje pokopališča in varstvene režime pregledati in po potrebi dopolniti oz. popraviti glede na takratno zatečeno stanje znotraj samega spomenika.
 - Poleg velikih možnosti, ki jih pokopališče ponuja znantsveno-raziskovalni dejavnosti študentov (umetnostnozgodovinske, zgodovinske, sociološke, etnografske, jezikoslovne ... raziskave) pokopališče moramo približati tudi najmlajšim. Priporoča se vključitev obiska tega spominskega objekta v učne programe osnovnih šol. Skozi ogled tega kraja bi lahko učenci dojemali, da pokopališča niso le kraj pokopa umrlih temveč kraj, v katerem bi s pomočjo arhitekture, kipov, grobov in nagrobnih napisov lahko spoznavali zgodovino mesta, njegovih ljudi in njihovih običajev skozi čas. V spomenikih najdemo simbole in besede, ki opisujejo njihova dejanja, družbeni položaj, veroizpoved in odnos do okolice, v kateri so živeli. Otroci bi na ta način lahko spremenili tudi odnos do pokopališča, ki bi ga dojemali kot kulturni spomenik.
 - Če želimo zaščititi pokopališče kot skupno kulturno dediščino moramo dvigniti zavest o njegovem pomenu tudi med širšo javnostjo. V ta namen bi lahko pokopališče vključili v turistično ponudbo Pirana, tako kot je že utečena praksa v drugih mestih Slovenije. Priporočljiva je temeljita ureditev in obnova kostnice, v kateri bi lahko odprli manjši razstavni prostor ali muzej.
 - Pokopališča so izjemna dela kulturne dediščine, so pomembni arhitekturni kompleksi, so enkratni "katalogi" kiparskih tokov, so osupljive pripovedi o zgodovini mest in celih narodov, so posebna zrcala okusov in običajev vseh družbenih slojev, ki se spreminjajo s časom in prostorom. Zaradi vsega tega bi morala pokopališča veljati za osrednje elemente kulturne dediščine na področjih likovne umetnosti, zgodovine in antropologije.
 - Ker pa ni tako, se je skupina nekaterih evropskih mest in držav leta 2001 organizirala v pionirski projekt oziroma mednarodno mrežo ASCE - Združenje evropsko pomembnih pokopališč (Association of Significant Cemeteries in Europe). Cilji združenja so promocija evropskih pokopališč kot izredno pomembne kulturne dediščine, sodelovanje pri zaščiti, obnovi ter zagotovitvi stalne oskrbe in vzdrževanja pokopališč in krepitev zavesti državljanov Evrope o pomenu kulturno pomembnih pokopališč. Priporočamo, da se tudi piransko pokopališče včlani v to združenje.

X. OPIS VARSTVENEGA REŽIMA VPLIVNEGA OBMOČJA

X.1. Opis varstvenega režima

Opis varstvenega režima vplivnega območja spomenika (kjer obstaja). Jasno določite dele vplivnega območja in tiste posege vanje, za katere velja režim obvezne pridobitve kulturnovarstvenih soglasij (KV soglasje za posege v vplivno območje je potrebno le, če to obveznost določa akt o razglasitvi).

X.2. Obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja v vplivnem območju

ZVKD-1 določa obveznost pridobitve KV pogojev in KV soglasja za spomenik. Obveznost pridobitve KV pogojev in KV soglasja v vplivnem območju mora eksplicitno določiti akt o razglasitvi (glej 28. člen ZVKD-1). V vplivnem območju se lahko obseg posegov, za katere je treba dobiti KV pogoje in KV soglasja, omeji oziroma podrobneje opredeli. Prav tako ni nujno, da se pridobitev KV pogojev in KV soglasja predpiše za celotno vplivno območje.

- V vplivnem območju kulturnovarstvenega soglasja ni treba pridobiti.
- Kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti v celotnem vplivnem območju.
- Kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti v delu vplivnega območja (opišite spodaj).

XI. PREDKUPNA PRAVICA NA NEPREMIČNINI V VPLIVNEM OBMOČJU

XI.1. Uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju

V primeru predvidenega uveljavljanja predkupne pravice v vplivnem območju je treba lastnike parcel, za katere je predvideno uveljavljanje, s tem seznaniti. V takšnem primeru v tabelo v točki VII.2 označite parcele, na katerih predlagate uveljavljanje predkupne pravice.

- Ne predlagamo uveljavljanja predkupne pravice.
- Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice posameznih parcel v vplivnem območju (parcele so označene v tabeli v točki VII.2.).
- Predlagamo uveljavljanje predkupne pravice za vse parcele v vplivnem območju.

XI.2. Utemeljitev uveljavljanja predkupne pravice v vplivnem območju

Iz utemeljitve mora jasno izhajati, da bo uveljavljanje predkupne pravice v vplivnem območju prispevalo k izboljšanju možnosti za ohranitev spomenika oziroma spomeniškega območja, da se s tem omogoči njegova javna dostopnost, primerna uporaba, ohranitev prostorske celovitosti, ...

XII. OBVEZNOST JAVNE DOSTOPNOSTI SPOMENIKA

XII.1. Obveznost javne dostopnosti spomenika

Z aktom o razglasitvi je treba zagotoviti obveznost javne dostopnosti spomenika

da ne

XII.2. Zahteve glede javne dostopnosti spomenika

Navedite zahteve glede javne dostopnosti spomenika oziroma razloge, zakaj spomenik ne more biti dostopen javnosti. Obveznost javne dostopnosti spomenika mora biti v sorazmerju z zmožnostmi lastnika oziroma posestnika.

Dostop javnosti je mogoč v meri, ki ne ogroža spomeniških lastnosti in varovanja spomenika in njegovih posameznih sestavin in ne ogroža obstoječe namembnosti.

XIII. UPRAVLJANJE SPOMENIKA

Zakon predpisuje obveznost določitve upravljavca in sprejetje načrta upravljanja za spomenike, ki so varovani na podlagi mednarodnih pravnih aktov in za spomeniška območja (glej 59. in 60. člen ZVKD-1). Z aktom o razglasitvi se lahko opredeli obveznost sprejetja načrta upravljanja tudi za druge spomenike.

XIII.1. Obveznost sprejetja načrta upravljanja

Z aktom o razglasitvi je treba opredeliti obveznost sprejetja načrta upravljanja.

da ne

XIII.2. Utemeljitev sprejetja načrta upravljanja

Če predlagate obveznost sprejetja načrta upravljanja za spomenike, za katere načrt upravljanja ni predviden z zakonom, morate to posebej utemeljiti.

Obveznost sprejetja načrta upravljanja je predvidena z zakonom.

Obveznost sprejetja načrta upravljanja ni predvidena z zakonom.

Utemeljitev obveznosti sprejetja načrta upravljanja, če to ni predvideno z zakonom:

XIII.3. Zahteve glede upravljanja spomenika

Navedite zahteve glede upravljanja spomenika (če je predvidena obveznost sprejetja načrta upravljanja, opredelitev zahtev, ki jih določa že 60. člen ZVKD-1, ni potrebna). Upravljanje obsega predvsem vodenje in organiziranje vzdrževanja, uporabe, dostopnosti, predstavitve javnosti in spremljanje stanja.

XIII.4. Predlog upravljavca spomenika

Če je predvidena obveznost sprejetja načrta upravljanja, predlagajte upravljavca spomenika.

Javno podjetje Okolje d.o.o., Piran

XIV. OZNAČITEV SPOMENIKA

Zakon določa, da morajo biti nepremični spomeniki označeni. Z aktom o razglasitvi se lahko konkretizirata način in mesto označitve v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11). Če bi bila označitev spomenika v nasprotju s koristmi varstva in drugimi javnimi koristmi, se označitev spomenika ne opravi (glej 58. člen ZVKD-1). Izjemoma se ne označujejo posamezni arheološki ali drugi spomeniki, kadar tako določa akt o razglasitvi in je to nujno zaradi načina varovanja spomenika ali njegovih delov.

Z odlokom o razglasitvi je treba konkretizirati način označitve.
Opredelite pogoje označitve:

Spomenik se označi v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11). Spomenik se označi s predpisano oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika in je nameščena ob vhodu na vhodnem objektu pokopališča.

Spomenik se zaradi koristi varovanja ne označi s predpisano oznako.
Utemeljitev:

XV. RAZGLASITEV SPOMENIKA, KI VPLIVA NA OHRANJANJE NARAVE

Razglasitev se nanaša na območje, varovano ali zavarovano po predpisih s področja ohranjanja narave

da ne

XV.1. Identifikacija območja ohranjanja narave

Navedite območja, varovana ali zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave, na katere vpliva razglasitev. Navedite tudi akt njihovega varovanja ali zavarovanja.

XV.2. Pridobitev naravovarstvenih smernic

Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04 - UPB) v 97. členu določa, da je treba v postopku sprejemanja aktov razglasitve nepremičnega kulturnega spomenika, ki se nanašajo na območja, ki so na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave določena za zavarovana območja, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja ter

naravne vrednote, pridobiti naravovarstvene smernice. Naravovarstvene smernice niso potrebne, kadar se razglaša območje kulturne krajine ali spomenik oblikovane narave. Naravovarstvene smernice izdaja Zavod RS za varstvo narave. Kopijo naravovarstvenih smernic priložite predlogu za razglasitev.

V postopku priprave predloga za razglasitev so bile pridobljene naravovarstvene smernice.

da ne

Številka in datum izdaje naravovarstvenih smernic:

XVI. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Rubriko izpolnite, če to zahteva organ, ki bo sprejel akt o razglasitvi (obvezno za spomenike državnega pomena).

Ocenite morebitne finančne posledice sprejetja odloka z vidika 39. člena ZVKD-1. Zakon določa, da je lastnik upravičen do nadomestila, če se mu zaradi varstvenega režima poslabšajo pogoji za gospodarsko izkoriščanje spomenika in tega v okviru varstvenega režima ni mogoče nadomestiti z drugo dejavnostjo. Pogoj za pridobitev pravice do nadomestila je, da varstveni režim omejuje obseg in način gospodarskega izkoriščanja v okviru dejavnosti ali rabe, ki jo je lastnina zagotavljala oziroma imela pred razglasitvijo, ali da določa drugačno gospodarsko dejavnost ali rabo od tiste pred razglasitvijo.

Če varstveni režim v vplivnem območju omejuje gospodarsko izkoriščanje nepremičnin, ocenite posledice tudi za vplivno območje.

XVII. USKLAJENOST Z REGISTROM NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

- Podatki v predlogu za razglasitev so v celoti usklajeni s podatki registra.
 Podatki v predlogu za razglasitev niso usklajeni z registrom, potrebna je sprememba vpisa.

Usklajenost preveril:

dr. Mojca MarjAna Kovač

ime in podpis

XVIII. GRAFIČNE PRILOGE

- Izris spomenika in vplivnega območja na DKN.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, katastrske občine, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena, parcele morajo biti označene s parcelnimi številkami.
Izris mora biti žigosan.
- Izris spomenika in vplivnega območja na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.
Izris mora vsebovati navedbo EŠD, merila izrisa in datuma izrisa.
Spomenik in vplivno območje (če obstaja) morata biti na izrisu jasno označena.
Izris mora biti žigosan.

XIX. DRUGE PRILOGE

- elaborat predloga za razglasitev
 inventarna knjiga premičnin
 kopija naravovarstvenih smernic

XX. SEZNANITEV LASTNIKA Z RAZGLASITVIJO

12. člen ZVKD-1 določa, da seznanitev lastnikov s predlogom za razglasitev opravi zavod za spomenike državnega pomena in občina za spomenike lokalnega pomena. Javno obravnavo je treba izvesti, če gre za razglasitev spomeniškega območja. S seznanitvijo je lastnikom dana možnost, da podajo svoje mnenje v zvezi z razglasitvijo. Zavod se mora do mnenj lastnikov opredeliti. S predlogom za razglasitev je treba seznaniti tudi upravljavca.

Predviden način obveščanja lastnikov/upravljalcev:

- po pošti (priporočeno s povratnico)
- z javnim naznanilom
- javna obravnava
- drugo: **Občina Piran je lastnica pokopališča in sama vodi postopek razglasitve**

Dodatna pojasnila za kulturne spomenike državnega pomena:

- Zavod lahko začne seznanjanje lastnikov z razglasitvijo šele, ko je osnutek odloka usklajen z Ministrstvom za kulturo.
- Za seznanitev lastnika z razglasitvijo je pripravljen poseben obrazec, ki ga Zavod izpolni in skupaj z dokazili pošlje Ministrstvu za kulturo po izvedeni seznanitvi.

XXI. DOSTAVA

Predlog se organu, ki bo sprejel akt o razglasitvi, dostavi v pisni in elektronski obliki (PDF datoteka). Za spomenike državnega pomena je elektronski naslov: gp.mk@gov.si.

Odgovorni konservatorji:

Dr. Mojca MarjAna Klovač, konservatorska svetnica
ime in podpis

ime in podpis

ime in podpis

Vodja območne enote:

Daniela Tomšič, univ. dipl. inž. arh.
ime in podpis

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Ministrstvo za kulturo
Obrazec MK.KS.2014.1.seznanitev

Podatki o seznanitvi lastnika z razglasitvijo za kulturni spomenik državnega pomena

Zakon določa, da mora Zavod o pripravi predloga za razglasitev seznaniti lastnike dediščine, ki naj bi se razglasila za spomenik, ter jim dati možnost, da podajo svoje mnenje v zvezi z razglasitvijo. Zavod mora izvesti javno obravnavo, če gre za razglasitev spomeniškega območja. Zavod se mora do mnenj lastnikov pisno opredeliti. S predlogom za razglasitev je treba seznaniti tudi upravljavca.

Način obveščanja lastnikov / upravljavcev:

- po pošti (priporočeno s povratnico)
- z javnim naznanilom
- javna obravnava
- drugo: [Občina Piran je lastnica pokopališča in sama vodi postopek razglasitve](#)

Priloge - dokazila:

☐	kopije obvestil o seznanitvi lastnika skupaj s kopijami povratnic	X
☐	kopije podanih mnenj lastnikov	X
☐	zapisnik javne obravnave	X
☐	opredelitev Zavoda do mnenj lastnikov	X
☐		X
☐		X

Podpis s strani odgovornih oseb za seznanitev:

Obrazec morajo podpisati osebe, ki so izvajale oziroma usklajevale seznanitev.

Odgovorna oseba za seznanitev:

Dr. Mojca MarjAna Kovač

ime in podpis

ime in podpis

ime in podpis

Vodja območne enote:

Daniela Tomšič univ. dipl. inž. arh.

ime in podpis